

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Bc. A. S., DiS.**, zastoupený JUDr. Pavlem Širokým, advokátem, sídlem Vodičkova 710/31, Praha 1, proti žalovanému: **policejní prezident**, Policejní prezidium České republiky, sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2023, č. j. PPR-9099-7/ ČJ-2023-990131, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 13. 9. 2023, č. j. 59 Ad 5/2023-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Ředitel Krajského ředitelství policie Libereckého kraje (dále jen „služební funkcionář“) vydal dne 23. 12. 2022 pod č. j. KRPL-48515-19/ČJ-2022-1804UO rozhodnutí ve věci žádosti žalobce o doplatek služebního příjmu za výkon služby v době vyhlášeného nouzového stavu, konkrétně za období březen až květen 2020 a září až duben 2021 ve výši 45 914 Kč, kterým žalobci nepřiznal zvýšení základního tarifu podle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), v období od 16. 3. do 31. 5. 2020 a od 7. 9. 2020 do 30. 4. 2021.

Služební funkcionář dovodil, že se v uvedeném období u žalobce nejednalo o směnný nebo nepřetržitý výkon služby, proto mu nelze přiznat zvýšení základního tarifu o 10 %. V odůvodnění rozhodnutí služební funkcionář uvedl, že v oddělení obecné kriminality územního odboru Jablonec nad Nisou byla doba služby rozvrhována nerovnoměrně v jednosměnném režimu služby, při němž nedocházelo k pravidelnému vzájemnému střídání příslušníků ve směnách. Směny byly v období od 16. 3. do 31. 5. 2020 rozvrhovány od 7:30 do 21:30 hodin. V období od 7. 9. 2020 do 30. 4. 2021 byli příslušníci na daném oddělení rozděleni do skupin A a B s nerovnoměrným rozvržením doby služby, přičemž jedna skupina vykonávala službu obden od 7:30 do 21:30 hodin se dvěma přestávkami na jídlo a odpočinek a druhá skupina od 7:00 do 23:00 hodin se třemi přestávkami na jídlo a odpočinek, s výjimkou sobot, nedělí a svátků. Příslušníci byli rovněž nepravidelně zařazováni do činnosti výjezdové skupiny, konané o víkendech a státních svátcích (v časovém rozmezí od 7:30 do 15:30 hodin), přičemž žalobce vykonával nejvýše dvě směny ve výjezdové skupině z celkového počtu směn v měsíci. Ani činnost výjezdové skupiny nebyla organizována ve směnném či nepřetržitém režimu. Vedle toho (po výkonu služby ve výjezdové skupině) pak příslušníci plnili služební pohotovost mimo služebnu, a sice vždy jeden příslušník ze skupiny operativy. Žalobce byl při plnění služební pohotovosti v některých dnech plnění služební pohotovosti povolán k výkonu služby, která byla považována za službu přesčas (např. ve dnech 26. 4. 2020, 13. 9. 2020 nebo 28. 3. 2021). Služební funkcionář taktéž provedl propočet podílu výkonu služby žalobce ve výjezdové skupině ve vztahu ke zbylé době výkonu služby při výchozí tezi, že by činnost ve výjezdové skupině nebyla zajišťována prostřednictvím služební pohotovosti. Dospěl k závěru, že činnost žalobce nedosáhla požadovaných 25 % participace na směnném režimu služby z celkového počtu směn v kalendářním měsíci, aby bylo možné konstatovat kompenzaci za narušení biorytmu a společenského a rodinného života příslušníka bezpečnostního sboru.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku pouze formálně změnil prvostupňové rozhodnutí služební funkcionáře (vypuštěním odkazů na konkrétní ustanovení zákona) a ve zbytku ponechal výrok prvostupňového rozhodnutí beze změn. Ve shodě s prvostupňovým služebním funkcionářem dospěl k závěru, že žalobce nevykonával službu v režimu, v němž by se příslušníci vzájemně a pravidelně střídali ve směnách 24 hodin po sobě jdoucích. Rovněž činnost výjezdové skupiny byla vykonávána (jako zbylý výkon služby) v jednosměnném režimu při nerovnoměrném rozvržení doby služby, a to převážně v základní době služby. Ani v případě činnosti výjezdové skupiny nebylo zjištěno, že by se příslušníci při výkonu této činnosti vzájemně střídali ve více směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, anebo že se vzájemně střídali k zajištění nepřetržitého výkonu služby 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Systém služeb výjezdové skupiny tedy dle žalovaného nenaplňoval podmínky směnného či nepřetržitého režimu služby. Žalovaný uzavřel, že pokud u žalobce nebyl zjištěn sebemenší podíl na směnném nebo nepřetržitém výkonu služby, bylo nadbytečné zkoumat poměr mezi počtem žalobcových směn ve výjezdové skupině ke zbylému počtu směn a provádět propočty plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 Ads 59/2012-53. Dílčí podíl výkonu služby žalobce ve výjezdové skupině, při němž se příslušníci vzájemně a pravidelně nestřídali ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, nemohl dle žalovaného narušit žalobcův biorytmus a společenský a rodinný život.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud se

pokračování

v napadeném rozsudku ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobce nevykonával službu ve směnném či nepřetržitém režimu služeb, a proto neměl nárok na 10% zvýšení základního tarifu podle § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru. Krajský soud nepřisvědčil námitkám, že žalobce v rámci výkonu služby výjezdové skupiny fakticky vykonával službu ve 24hodinovém směnném režimu, neboť na běžný výkon služby výjezdové skupiny bezprostředně navazovala služební pohotovost pro výjezdy (v celkové délce 24 hodin), přičemž musel být neustále připraven k okamžitému zásahu. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že služební pohotovost, která byla v žalobcově případě konána nepravidelně, výjimečně (maximálně dvakrát do měsíce), nebylo možné považovat za výkon služby ve směnném nebo nepřetržitém režimu, tedy za pravidelně se opakující směnu v rámci režimu, při kterém dochází ke vzájemnému a pravidelnému střídání příslušníků ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, anebo že by se takto vzájemně střídali 7 dní v týdnu. Odkazy žalobce na rozsudky Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 9. 3. 2021 ve věci C-344/19, a z téhož dne ve věci C-580/19 a ze dne 9. 9. 2021 ve věci C-107/19, považoval krajský soud za nepřiléhavé pro jejich skutkovou odlišnost, stejně jako odkaz na nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2021, ve věci sp. zn. II. ÚS 1854/20. Vzhledem k tomu, že u žalobce nebyl prokázán výkon služby ve směnném či nepřetržitém režimu, nebylo dle krajského soudu nutné zkoumat intenzitu zásahu do žalobcova biorytmu, společenského a rodinného života, který se předpokládá právě v případech směnného či nepřetržitého výkonu služby, resp. při zásadním podílu na něm, jak dle krajského soudu vyplývá ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 ADs 59/2012-53.

II. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného, replika

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud stejně jako žalovaný posuzoval žalobcův výkon služby v rámci výjezdové skupiny a na ni navazující služební pohotovost toliko formálně a nezohlednil faktický nepřetržitý režim výkonu služby po dobu 24 hodin. Krajský soud dle stěžovatele zcela pominul smysl a účel § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru. Na podporu argumentace stěžovatel poukázal na komentář k zákonu o služebním poměru, dle kterého se za nepřetržitý výkonu služeb považuje i režim služby, v němž se příslušníci nestřídají v průběhu 24 hodin po sobě jdoucích, ale vykonávají službu ve 24hodinových směnách. Stěžovatel se s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 59/2012-53 dovolával toho, že při posuzování, co lze považovat za vzájemné střídání příslušníků ve službě, je třeba vnímat i širší souvislosti služebního zařazení, včetně složitosti a namáhavosti služby. Dle stěžovatele však žalovaný zcela rezignoval na posouzení povahy výkonu stěžovatelovy služby (aniž posoudil náročnost a rozvržení služeb), včetně intenzity zásahu služby do jeho biorytmu a osobního a rodinného života. Ani krajský soud pak tvrzení o zásahu do stěžovatelova biorytmu nevyvrátil a potvrzením závěrů žalovaného zatížil rozsudek nezákonností.

[5] Stěžovatel se domníval, že k plánování služeb docházelo tak, aby byla zajištěna nepřetržitá připravenost výjezdových skupin, což dle stěžovatele potvrzuje jeho názor o směnném výkonu služby. V návaznosti na to pak měl stěžovatel s odkazem na judikaturu SDEU za to, že v daném případě žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili nařízenou služební pohotovost jako činnost mimo výkon služby. Stěžovatel v této souvislosti

považoval za nepřipadný závěr krajského soudu, že je v případě služební pohotovosti výkon služby vyloučen již z toho důvodu, že služební pohotovost je vykonávána v době odpočinku v místě bydliště.

[6] Dále stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že bylo nadbytečné provádět jím navržené dokazování, a sice účastnickým výsledkem stěžovatele, výsledkem dalších příslušníků a výsledkem vedoucího pracovníka za účelem prokázání skutečných poměrů a okolností plánování směnnosti a nepřetržitosti režimu služeb v rozhodné době. Stěžovatel se domníval, že v předchozím řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, zejména stran zásahu do stěžovatelova života. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 Ads 56/2007-61, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2006, č. j. 7 Ca 104/2005-26.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. K námitce nedostatečného a formalistického posouzení povahy služby žalovaný odkázal na obsah předchozího vyjádření k žalobě a doplnil, že se povahou výkonu služby řádně zabýval a učinil tak i krajský soud v napadeném rozsudku. V předchozím řízení bylo dle žalovaného prokázáno, že též ostatní příslušníci v rozhodné době vykonávali službu při obdobném rozvržení služeb, a sice v jednosměnném režimu, zpravidla ve stejné délce směn, přičemž nedocházelo k pravidelnému a vzájemnému střídání příslušníků.

[8] Žalovaný upozornil na to, že zákon o služebním poměru rozlišuje tři způsoby rozvržení doby služby, a to rozvržení rovnoměrné, rozvržení nerovnoměrné a směnný režim služby. Tyto režimy zákon od sebe zákon odděluje a nepřipouští jejich překrývání ani jejich kombinaci. V souladu s § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru náleží doplatek služebního příjmu příslušníkovi, který vykonává službu ve dvousměnném, třisměnném nebo nepřetržitém režimu služby. Vzhledem ke skutečnosti, že v řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel vykonával službu ve směnném nebo nepřetržitém režimu, nevznikl mu nárok na doplatek služebního příjmu. Žalovaný upozornil, že v daném případě nedocházelo ke vzájemnému a pravidelnému střídání s ostatními příslušníky. Nepřisvědčil stěžovateli, že by směnný režim služby potvrzovala již sama nepřetržitá připravenost výjezdových skupin a že v daném případě bylo nutno nařízenou služební pohotovost považovat v souladu s judikaturou SDEU a Ústavního soudu za dobu služby. Dle žalovaného v posuzované věci nebylo možno na služební pohotovost nahlížet jako na „další směnu“, tedy na výkon služby ve směnném režimu.

[9] Za nedůvodnou žalovaný považoval také námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Naopak se domníval, že v daném případě bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že výkon služby stěžovatele probíhal v jednosměnném režimu při nerovnoměrném rozvržení doby služby.

[10] Stěžovatel reagoval na vyjádření žalovaného podáním repliky, v níž zopakoval, že žalovaný náležitě nezjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl jím navržené důkazy. Stěžovatel trval na tom, že žalovaný věc posoudil formálně a jeho závěry jsou v rozporu s rozsudkem SDEU ve věci C-580/19, v němž Soudní dvůr v případě výkonu pohotovosti v místě bydliště zavázal posuzovat míru intenzity omezení nakládání s volným časem při posuzování povahy výkonu pracovní pohotovosti v době jejího výkonu a režimu pracovní pohotovosti na zavolání. Žalovaný ani krajský soud však míru intenzity stěžovatelova

pokračování

omezení nakládání s osobním časem neposuzovali, ačkoli byla značná. Vzhledem k tomu, že se touto otázkou správní orgány ani krajský soud vůbec nezabývaly, nemohly náležitě posoudit faktickou odlišnost institutu výkonu služby a služební pohotovosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu, neboť pouze v případě přezkoumatelného soudního rozhodnutí lze věcně posuzovat důvodnost uplatněných námitek. V daném případě je však z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, jak krajský soud rozhodl ve věci samé a na základě jakých konkrétních důvodů a úvah dospěl k vysloveným závěrům o nesplnění podmínek na doplatek služebního příjmu, stejně jako k závěru o nadbytečnosti provádění stěžovatelem navržených důkazů. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která Nejvyššímu správnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí věcně přezkoumat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Takovou překážku Nejvyšší správní soud v nyní projednávaném případě neshledal.

[13] V souzené věci je mezi účastníky řízení veden spor o to, zda měl stěžovatel v rozhodném období vyhlášeného nouzového stavu nárok na 10% doplatek služebního příjmu dle § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru. Stěžovatel v této souvislosti namítal, že v rámci výkonu služby výjezdové skupiny fakticky vykonával službu ve 24hodinovém režimu (nepřetržitém nebo směnném), neboť na běžný výkon služby výjezdové skupiny bezprostředně navazovala služební pohotovost pro výjezdy (v celkové délce 24 hodin). V předchozím řízení přitom nebylo dle stěžovatele zkoumáno, zda výkon služební pohotovosti ve skutečnosti nenaplnňuje zákonné podmínky vícesměnného nebo nepřetržitého režimu služeb podle § 53 odst. 4 zákona o služebním poměru, za který by stěžovateli náležel zvýšený základní tarif podle § 114 odst. 2 téhož zákona, dle kterého se *příslušníkovi, který vykonává službu ve dvousměnném, třisměnném nebo nepřetržitém režimu služby, zvyšuje základní tarif služebního příjmu o 10 %*. Stěžovatel se domníval, že jeho případ byl posouzen pouze formálně.

[14] Rozvržení doby služby upravuje § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru, dle kterého se *doba služby rozvrhuje na jednotlivé směny předem zpravidla na období 1 měsíce, a to rovnoměrně, nebo nerovnoměrně. Změna rozvržení doby služby musí být oznámena příslušníkovi zpravidla nejpozději 3 dny před nástupem do služby. Neumožňuje-li povaha služby stanovit příslušníkovi nerovnoměrné rozvržení doby služby předem, určí mu služební funkcionář nejpozději 1 den předem počátek směny. Konec směny určí podle potřeb služby.*

[15] Podle odst. 3 téhož ustanovení zákona se *při nerovnoměrném rozvržení doby služby rozvrhne doba služby tak, aby a) doba nepřetržité služby nebyla kratší než 4 hodiny a nepřesáhla 24 hodin a b) průměrná doba služby za období 3 kalendářních měsíců a v odůvodněných případech za období kalendářního roku nepřesáhla základní dobu služby v týdnu*. Podle odst. 4 se *za dvousměnný nebo třisměnný režim služby považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve dvou nebo ve třech směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích.*

Za nepřetržitý režim služby se považuje režim služby, v němž se příslušníci vzájemně střídají ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích k zajištění nepřetržitého provozu vyžadujícího výkon služby 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu, nebo v takovém režimu vykonávají službu ve 24hodinových směnách a režim služby podle odstavce 5.

[16] *Příslušníkovi lze nařídit služební pohotovost v důležitém zájmu služby, jestliže je dán předpoklad výkonu služby přesčas (§ 62 odst. 1 zákona o služebním poměru). Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že služební pohotovost vykonává příslušník mimo dobu služby na služebně určené služebním funkcionářem nebo mimo ni v místě svého trvalého pobytu (ubytování) nebo na jiném místě určeném funkcionářem na žádost příslušníka.*

[17] *Podle § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru se základní tarif, na který má příslušník nárok (podle § 114 odst. 1), zvyšuje o 10 % příslušníkovi, který vykonává službu ve dvousměnném, třisměnném nebo nepřetržitém režimu služby.*

[18] Nejvyšší správní soud v již výše označeném rozsudku ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 Ads 59/2012-53, č. 2711/2012 Sb. NSS, vyslovil, že zákon o služebním poměru rozlišuje tři způsoby rozvržení doby služby, a to 1/ jednosměnné rovnoměrné rozvržení doby služby (§ 53 odst. 2 zákona), 2/ jednosměnné nerovnoměrné rozvržení doby služby (§ 53 odst. 3 zákona) a 3/ dvousměnný, třisměnný nebo nepřetržitý režim služby (§ 53 odst. 4 zákona). Tyto režimy přitom zákon odděluje a nepřipouští jejich překrývání či kombinování. Doba služby tedy může být příslušníkovi rozvržena pouze podle jednoho z těchto režimů. Shodný závěr Nejvyšší správní soud vyslovil také v navazující judikatuře, z aktuálních rozhodnutí viz např. rozsudek ze dne 29. 11. 2023, č. j. 6 As 270/2022-20.

[19] V nedávné době se pak Nejvyšší správní soud zabýval případy příslušníků bezpečnostních sborů, jimž byly nařizovány služby a na ně navazující služební pohotovosti, při nichž ovšem docházelo k pravidelnému střídání příslušníků uskutečňovanému v rámci 24 hodin po sobě jdoucích (rozsudky ze dne 14. 7. 2023, č. j. 2 As 140/2023-46, ze dne 3. 10. 2023, č. j. 2 As 194/2023-45, ze dne 13. 10. 2023, č. j. 5 As 29/2023-51, a ze dne 7. 12. 2023, č. j. 2 As 106/2023-56, č. j. 2 As 107/2023-55, č. j. 2 As 109/2023-78 a č. j. 2 As 110/2023-80, a ze dne 19. 3. 2024, č. j. 6 As 79/2023-27, nebo ze dne 20. 3. 2024, č. j. 6 As 78/2023-54 a č. j. 6 As 98/2023-52). V uvedených případech Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že je nezbytné posoudit povahu služební pohotovosti z důvodu pochybností o tom, zda tímto způsobem nedochází k obcházení zákona a faktickému zastírání směnného režimu nezákonně pravidelně nařizovanými služebními pohotovostmi. Pravidelné nařizování služebních pohotovostí a vzájemné střídání příslušníků uskutečňované popsáním způsobem totiž dle Nejvyššího správního soudu postrádá v rozporu s § 62 odst. 1 zákona o služebním poměru nahodilost a mimořádnost.

[20] V nyní posuzovaném případě jsou však skutkové okolnosti odlišné. Stěžovatel nečinil sporným, že v rozhodném období vykonával službu ve skupině A nebo B, aby se nepotkal s příslušníky zařazenými do druhé skupiny. Tento způsob výkonu služeb byl na oddělení zaveden z důvodu zamezení šíření onemocnění COVID-19 mezi příslušníky. S ohledem na rozdělení příslušníků do skupin A a B pak bylo nutné stěžovateli i ostatním příslušníkům upravit dobu služeb tak, že dříve rovnoměrně rozvržená doba služeb (od 7:30 hodin do 15:30 hodin po dobu pěti dní v týdnu) byla stěžovateli v období od 16. 3. 2020 do 31. 5. 2020 rozvržena nerovnoměrně od 7:30 hodin do 21:30 hodin a v období od 7. 9. 2020 do 30. 4. 2021 nerovnoměrně od 7:00 hodin do 23:00 hodin. V některých dnech byla doba

pokračování

služby kratší, aby odpovídala základní době služby v týdnu za rozhodné období tří kalendářních měsíců. Takto rozvržená doba odpovídala nerovnoměrně rozvržené době služby dle citovaného § 53 odst. 3 zákona o služebním poměru, podle kterého se rozvrhne doba nepřetržité služby tak, aby nebyla kratší než 4 hodiny a nepřesáhla 24 hodin a zároveň aby průměrná doba služby za období tří kalendářních měsíců a v odůvodněných případech za období kalendářního roku nepřesáhla základní dobu služby v týdnu. Stěžovatel byl dále nepravidelně zařazován do činnosti výjezdové skupiny, na níž se konkrétně podílel jednou až dvakrát do měsíce. Nařízenou služební pohotovost konal v místě bydliště, přičemž v některých dnech byl povolán k výkonu služby, která byla označena za službu přesčas a takto placena.

[21] Z výše uvedeného je patrné, že stěžovatel v rozhodné době pravidelně konal jednosměnnou službu s nerovnoměrně rozvrženou dobou a jednou až dvakrát do měsíce službu v rámci výjezdové skupiny a na ni navazující služební pohotovost. K nařizování služební pohotovosti (ve spojitosti s činností výjezdové skupiny) docházelo v souzeném případě mimořádně, nepravidelně, přičemž i náplň činnosti výjezdové skupiny (zajišťující v době vyhlášeného nouzového stavu z důvodu pandemie onemocnění COVID-19 operativní práce na místě činu apod., které s ohledem na nízký nápad trestné činnosti nebylo nutno zajišťovat plánováním směnného nebo nepřetržitého režimu služby) se odlišovala od obsahové náplně běžného výkonu služby. V posuzovaném případě tedy zjevně nebylo možno hovořit o existenci možného protiprávního zastírání směnného (či nepřetržitého) režimu služby nařizováním služební pohotovosti, neboť skutkové okolnosti dané věci se významně odlišují od případů vyjmenovaných shora v odst. [18]. V souzené věci nebylo zjištěno, že by stěžovatel vykonával službu, a to ani v rámci výjezdové skupiny, v takovém režimu, v němž by se příslušníci vzájemně a pravidelně střídali ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, anebo že by se takto vzájemně střídali k zajištění nepřetržitého výkonu služby 24 hodin denně 7 dnů v týdnu.

[22] S ohledem na závěr o nerovnoměrném rozvržení doby stěžovatelovy služby v jednosměnném režimu (a to včetně činnosti výjezdové skupiny) pak krajský soud ve shodě s žalovaným správně dovodil, že bylo nadbytečné řešit, v jakém rozsahu se stěžovatel podílel na směnném režimu ve vztahu k základnímu fondu doby služby, když posuzovaný výkon služby (včetně činnosti výjezdové skupiny) vůbec nebyl ve vícesměnném režimu vykonáván. Ani v případě mimořádně nařizované služební pohotovosti nebylo za skutkových okolností této věci prokázáno obcházení zákona či zastírání směnného režimu služby, a tedy ji považovat za zastíraný výkon služby (za pravidelnou směnu jako součást směnného režimu). V řízení bylo naopak prokázáno, že zajištění pravidelného výkonu služby výjezdové skupiny v rozsahu další směny nebylo s ohledem na vyhlášený nouzový stav třeba.

[23] Krajský soud tedy správně dovodil, že zvýšení základního tarifu podle § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru jako peněžitého ohodnocení výkonu služby příslušníků, u kterých dochází k pravidelnému zásahu do biorytmu a společenského a rodinného života, nelze u stěžovateli nařízené služební pohotovosti požadovat, neboť na ni nedopadá (služební pohotovost je podle § 62 odst. 2 zákona o služebním poměru vykonávána mimo dobu služby).

[24] Přesto Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného poukazuje na to, že služební funkcionář provedl s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012,

č. j. 6 Ads 59/2012-53, č. 2711/2012 Sb. NSS, rovněž propočet podílu výkonu služby stěžovatele ve výjezdové skupině ke zbylé době výkonu služby, a to při výchozí tezi, že by činnost výjezdové skupiny byla konána nepřetržitě právě bez nařizované služební pohotovosti. Dovodil, že v takovém případě by se stěžovatel vedle běžných služeb (bez nařizené služební pohotovosti) podílel na výkonu služby výjezdové skupiny maximálně 48 hodinami měsíčně, a tedy by se na službách výjezdové skupiny účastnil téměř v totožném poměru (14,02 %, resp. 11,63 %) jako v případě, který Nejvyšší správní soud posuzoval v rozsudku č. j. 6 Ads 59/2012-53, v němž dospěl k závěru, že takto nízká frekvence účasti na výjezdové skupině nepřetržitost režimu služeb bez dalšího nezakládá.

[25] Jak již bylo uvedeno výše, v daném případě měla stěžovatelova účast na činnosti výjezdové skupiny (včetně navazující služební pohotovosti) nahodilý, nikoli pravidelný charakter. Pro nízkou frekvenci účasti na službách výjezdové skupiny proto nebylo možno uvažovat ani o zásadním a intenzivním zásahu do stěžovatelova rodinného a osobního života a biorytmu ve smyslu judikatury SDEU. Jak vyplývá z citovaného rozsudku č. j. 6 Ads 59/2012-53, doplatek služebního příjmu podle § 114 odst. 2 zákona o služebním poměru „*míří především na případy, kdy příslušník úskalím spojeným se směnným režimem služby čelí pravidelně, tj. když se v rámci svého zařazení podílí pouze či převážně na zajišťování nepřetržitého režimu služby a z toho titulu je jeho služba obdobně zatěžující jako například třísměnný provoz. (...) Pokud se příslušník bezpečnostního sboru podílí mimo jiné i na výkonu činnosti, která musí být zajišťována nepřetržitě (zde výjezdové skupiny), neznamená to bez dalšího, že jeho režim služby lze kvalifikovat jako nepřetržitý ve smyslu § 53 odst. 4 věta druhá zákona o služebním poměru. Pro nepřetržitý režim služby je charakteristické střídání příslušníků v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, které je natolik intenzivní, že způsobuje zásah do jejich biorytmu a sociálního a rodinného života*“.

[26] Jestliže bylo v předchozím řízení na základě shromážděných podkladů prokázáno, v jaké konkrétní době a v jakých konkrétních dnech byla stěžovateli rozvržena doby služby, jak byla doba služby na oddělení rozvržena ostatním příslušníkům, jakým způsobem byl zajištěn výkon výjezdové skupiny a v jakém rozsahu se na něm stěžovatel podílel v rámci rozvržené pracovní doby a nařizené pohotovosti (případně služby přesčas), krajský soud také správně vyhodnotil potřebu provádění dalšího dokazování jako nadbytečnou. Stěžovatel ostatně proti učiněným skutkovým zjištěním nic konkrétního nenamítal, naopak je v rozhodném období popisoval shodně, a to včetně způsobu střídání příslušníků ze skupin A a B.

[27] Krajský soud tak ve shodě se služebními orgány dospěl v napadeném rozsudku ke správnému právnímu závěru, že stěžovateli doplatek služebního příjmu s ohledem na 10% zvýšení základního tarifu důvodně nenáleží.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Na základě výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[29] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo

pokračování

na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu